

Toplumdaki Çeşitli Sorunlar ve Çözüm Önerilerinin Tartışılması

Her toplumda farklı nedenlere bağlı olarak çok çeşitli sorunlar ve sorun alanları bulunmaktadır. Toplumların yapıları ve refah düzeyleri değişmekte fakat sorunları ortadan kalkmamaktadır. Ekonomik, sosyal ya da kültürel farklılıklar toplumları ve sorunlarını da farklılaştırmakta, ancak bu sorunları yok edememektedir. Pek çok sorunun temel sebebi olarak görülen ekonomik yetersizliklerin giderilmiş olduğu, gelişmiş ülkelerin toplum kesitlerinde de çok çeşitli ve önemli sorunlar yaşanabilmektedir.

Dünyadaki pek çok ülkede ve ülkemizde yaşanan- gözlenen belli başlı sorunlar ve sorun alanları, bu toplumun bu sorunları yaşayan kesimleri için kamusal destek ve çözüm arayışları dışında, bireysel ve toplumsal desteğe de gereksinim duymakta, bu durum; topluma hizmet uygulamaları gibi dersler ve bu kapsamda gerçekleştirilen projelerle ele alınabilmektedir.

Topluma hizmet uygulamaları dersi kapsamında ele alınabilecek belli başlı toplumsal-sosyal sorunlar;

Göç

Ekonomik ve sosyal nedenler ya da bir zorunluluk nedeniyle bireylerin yaşam alanlarını terk ederek, başka bir yere yerleşmeleridir. Bu kapsamda bazen kırdan nkenete, bazen kenteten bir başka kente hatta bil ülkeden başka bir ülkeye göç edilebilmektedir.

Göç olayı, özellikle gelişmekte olan ülkelerde gibi göç temel sorunlardan biridir. Yaşam alanlarında karşılaşılan sorunlar ve yetersizlikler göçün en önemli sebeplerini oluştururken, çoğu zaman göç edilen yerlerde daha farklı sorunlarla karşılaşmakta ya da doğrudan göç eden bu kişiler sorunun öznesi olabilmektedir.

Çarpık kentleşme

Ağırlıklı olarak göç ve aşırı nüfus artışı gibi nedenlere bağlı olarak kentlerin halen ve gelecekteki gereksinimleri karşılaması bakımından yetersiz ve plansız-projesiz olarak büyümesidir. Bu sorunun yaşandığı kentlerde, temel gereksinimler gözardı edilmiş, kent kimliğini yansıtan yapı, meydan ve park düzenlemeleri ihmal edilmiş ve çoğu zaman, tarihi ve çevresel doku tahrip edilmiştir. Dünya'nın pek çok ülkesinde görüldüğü gibi ülkemizde de örnekleri bulunan çarpık kentleşmiş yerlerdeki bu sorun; kirlilik, alt yapı sorunları, trafik, ulaşım-konut yetersizlikleri, sağlık ve eğitim sorunları gibi pek çok sorunun da kaynağını oluşturmaktadır.

Çevre kirliliği ve sorunları (Hava-Toprak-Su..vd.)

Çevre kirliliği çeşitli biçimlerde ortaya çıkan, çevreye ve canlılara büyük zararlar veren olumsuzluklardır. Hava, toprak, su gibi doğal ortamlarda görülen bozulma ve sorunlar yanında, yaşam alanlarında ortaya çıkan, gürültü ve görüntü kirliliği de yaşam kalitesini olumsuz etkileyen unsurlardandır. Çevre kirliliğinin, doğa ve canlılar üzerinde giderek artan biçimde olumsuzluklar oluşturması, ekosistem üzerinde onarılması güç sorunlara yolaçarken, tüm canlıların yaşam kalitelerini düşürmektedir.

Hava Kirliliği; atmosferde çeşitli gazlar, duman, toz vb. Kirletici unsurların, tüm canlılara, cansız ortam ve cisimlere zarar verebilecek oranda yükselmesidir. Hava kirliliğine neden olan kirleticiler için belirlenmiş eşik değerler belirlenmiş olup, genellikle düzenli aralıklarla ölçülür. Ölçüm sonuçlarına göre, sınır değerler aşılmışsa bazı önlemler alınması ve kirliliği azaltmak için özellikle kirletici unsurların kullanımında (fosil

yakıtlar vs.) kısıtlamalara gidilebilmektedir. Dünya’da dramatik örnekleri bulunan (Londra) ekstrem hava kirliliği olayları sırasında, insan sağlığını olumsuz yönde etkileyen ve çeşitli sağlık sorunlarına yolaçan hava kirliliği her yıl binlerce insanın ölümüne yolaçmaya devam etmektedir.

Su Kirliliği; özellikle içme sularında, canlı yaşamına zarar veren, içerik ve miktar bakımından, sağlık riski oluşturan yabancı maddelerin bulunması olayıdır. Suları kirleten unsurlar çok çeşitlidir. Fabrikalar, her türlü yaşam ve iş alanları, termik santraller, kimyasal gübre ve tarımsal mücadele ilaçları başta olmak üzere, şiddetli erozyona uğanan yağışlar... başlıca kirleticiler arasındadır. Su kirliliği başta insanlar olmak üzere çeşitli canlı ve cansız varlıklara zarar vermektedir.

Toprak Kirliliği; hatalı tarımsal uygulamalar ve çevresel koşullardan kaynaklanan olumsuzluklar sebebiyle toprak kalitesinin düşmesi, bu topraklarda yetişen ürünlerin miktar ve tür sayılarının azalmasıdır. Hava ve suları kirliliğine yolaçan unsurlar, aynı zamanda toprak kirliliği de oluşturmaktadır. Örneği; hava kirliliğinin önemli sonuçlarından biri olan asit yağışları, toprak kirlenmesinin de önemli sebeplerinden birisidir.

Trafik ve ulaşım sorunları

Günümüzde, büyük kentlerde daha yoğun olmak üzere, günlük yaşamı ve yaşam konforunu olumsuz etkileyen sorunların başında trafik gelmektedir. Her geçen gün artan nüfus ve araç sayıları, giderek daha uzun süre trafik ışıklarında beklemeyi, çok yakın mesafelere bile uzun sürelerde ulaşabilmeyi zorunlu kılmaktadır. Toplu taşıma olanakları ve kültürünün yetersiz olduğu yerlerde günün önemli bir bölümünün trafikte ve iş-ev arasında ulaşım süresi olarak geçirilmesi ekonomik olduğu kadar, toplum sağlığı bakımından da büyük olumsuzlukların kaynağı durumundadır.

İşsizlik

Çalışma çağında olan kişilerin, çalışmak için iş aramalarına rağmen, iş bulamamalarıdır. Bu durumda öncelikle temel yaşam standartları düşmektedir. İşsizliğin artması, ekonomik ve sosyal kökenli pek çok sorunlara yol açmaktadır. Çoğunlukla gelişmekte olan ya da az gelişmiş ülkelerin önemli bir sorunu olan işsizliğin önlenmesi tüm hükümetlerin en önemli uğraş alanları arasındadır. İşsizliğin, teknolojik işsizlik, yapısal işsizlik, mevsimlik işsizlik, konjonktürel işsizlik, arızı işsizlik, gizli işsizlik gibi türleri bulunmaktadır.

Yoksulluk,

İnsanların temel yaşamsal gereksinimlerini karşılayacak ekonomik gücünün olmaması olarak tanımlanan yoksulluk, toplumun bir kesiminin, diğerlerine göre düşük yaşam koşullarına mahkum olmasıdır. Ekonomik koşulların sağlıksızlığını yansıtan yoksulluğu, mutlak, kronik, göreceli ve insani yoksulluk gibi türleri bulunmaktadır.

Eğitim sorunları

Dünya’da ve ülkemizde halen çok sayıda insan çeşitli düzeylerde eğitim sorunlarıyla karşı karşıyadır. Okuma yazma bilmeyen insanlardan, istediği eğitim olanaklarına ulaşamayanlara kadar, pek çok kişinin önemli bir sorunu olan eğitim; çeşitli uluslararası ve ulusal örgütlerin de üzerinde önemle durdukları, büyük proje ve kampanyaların yapıldığı bir alandır. Buna rağmen halen Dünya’da 770 milyon, Türkiye’de ise yaklaşık 2.5 milyon kişi okuma yazma bilmemektedir...

Salgın hastalıklar

Yüzyıllar boyunca Dünya'da milyonlarca insanın ölümüne yolaçan salgın hastalıklar, gelişen tıp sayesinde hastalıklar bazında önemli oranda kontrol altına alınmış hatta bazı hastalıklar hemen tamamen engellenebilmiştir. Ancak, çeşitli nedenlere bağlı olarak ortaya çıkan yeni salgınlar risk grupları başta olmak üzere insanlığı tehdit etmektedir. Özellikle uygun ve yeterli tedavi olanaklarına sahip olmayan bireyler başta olmak üzere, artan ulaşım ve iletişim koşulları salgın hastalıkları bir anda küresel boyutlara (Kuş gribi, domuz gribi...) taşıyabilmektedir.

Şiddet ve şiddetten kaynaklanan mağduriyetler,

Organize suç örgütlerinden, aile içi şiddete kadar çok geniş bir yayılım gösteren şiddet olayları büyük sorunlar ve mağduriyetler yaratmaktadır. Bu nedenle önemli sağlık sorunları yaşayan, sakat kalanlar ve ölüme varan olumsuzluklara yolaçan şiddet değişik biçimlerde hemen her toplumda gözlenebilmektedir. Toplumların gelişmişlik düzeyleri, eğitim durumları, inançları, hukuk, adalet ve güvenlik sistemleri, şiddet eğilim ve olaylarının engellenmesi, kontrol edilmesi ve sonuçlarının değerlendirilmesi bakımından önem taşımaktadır.

Tüketim çılgınlığı

Dünya'da bulunan çeşitli doğal kaynaklar ile mamül maddelerin, abartılı bir şekilde kullanılması, bazende tüketimi için gereksinim olmamasına rağmen satın alınması ya da stoklanmasıdır. Bu aşırı ve çoğu kez gereksiz olan tüketim, bu kaynakların bitmesine ya da ihtiyacı olan diğer insanların bu ürünlere ulaşabilmesine engel teşkil etmekte, fiyatlarını pahalı hale getirmekte daha da önemlisi büyük bir israf oluşturmaktadır. Dünya'da halen, yaklaşık 750 bin kişi temiz içme suyundan mahrumdur. Buna rağmen suyun görece daha fazla olduğu yerlerdeki tüketimi adete sınırsızdır...

Sağlıksız yaşam ve gıda sorunları

Spordan uzak, hareketsiz ve dolayısıyla sağlıksız yaşam koşullarının giderek yaygınlaştığı, bunun doğal sonucu olarak obezite gibi önemli sağlık sorunlarının ortaya çıkması yanında, gıda kaynaklı sorunlar da, insan sağlığını önemli oranda etkilemektedir. Bu sorun, sağlık koşulları dışında, toplumların ekonomik ve sosyal yapılarını da etkilemektedir. Özellikle genetiği değiştirilmiş, sağlıksız koşullarda üretilmiş ya da tüketime sunulmuş olan gıda ürünleri insanlık için gideren artan bir risk ve tehdit olmaktadır.

Bağımlılık

İnsanların, kullandıkları herhangi maddeye ya da bazı isteklerine bağlı olarak, o madde ya da isteğe karşı duyulan ihtiyaç veya düşkünlük durumu olarak tanımlanabilen bağımlılık, günümüz dünyasında çeşitli toplumların en önemli sorunları arasındadır. Fiziksel ya da ruhsal kökenli bağımlılık durumları arasında, sigara kullanımı, alkol ve uyuşturucu en yaygın olanları arasındadır. Bunun dışında; kumar ya da teknolojik bağımlılık gibi sorunlar günümüzün önemli sorunları arasındadır. Bağımlı kişilerin bu sorunlarından kurtulabilmelerinin temel koşulu, öncelikle kendi durumlarını kabul etmeleri ve bunun bir tedavi gerektirdiğine ikna olmalarıdır.